პირველადი ჯანდაცვის განვითარების პრობლემები საქართველოში

სოფიო ვართასაშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის, ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

ჯანდაცვის მენეჯმენტი

სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელი: ქეთევან გოგინაშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2022

განაცხადი

როგორც წარმოდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოყენებულ, გამოსაყენებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

სოფიო ვართასაშვილი

(03.07.2022)

სარჩევი

შესავალი.....1

ლიტერატურის მიმოხილვა.....4

1.1 რა არის პირველადი ჯანდაცვა 4

1.2 პირველადი ჯანდაცვა საქართველოში 9

1.3 ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების მიმოხილვა 17

1.4 დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა.....18

1.5 იმუნიზაციის სახელმწიფო პროგრამა 21

1.6 სოფლის ექიმის სახელმწიფო პროგრამა 23

1.7 ახალი კორონავირუსული დაავადების COVID-19-ის მართვა 24

1.8 პირველადი ჯანდაცვა სხვა ქვეყნების მაგალითზე 25

1.9 პირველადი ჯანდაცვა გერმანიაში.....26

1.10 პირველადი ჯანდაცვა თურქეთში 28

1.11 პირველადი ჯანდაცვა საფრანგეთში.....30

კვლევის მეთოდოლოგია 32

კვლევის ანალიზი/შედეგების ინტერპრეტაცია.....34

კითხვარის განხილვა და ანალიზი.....35

დასკვნა/რეკომენდაციები 44

გამოყენებული ლიტერატურა.....47

დანართი 1.....50

აბსტრაქტი

ჯანდაცვის სისტემა ეს არის ადამიანის ჯანმრთელობის შენარჩუნებისთვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სტრუქტურა. მისი შემადგენელი რგოლი გახლავთ პირველადი ჯანდაცვა, იგი მოსახლეობას ეხმარება მთელი ცხოვრების განმავლობაში დაძლიოს სხვადასხვა ქრონიკული თუ შეძენილი დაავადებები. პირველადი ჯანდაცვის განვითარება მნიშვნელოვან საკითხს წარმოადგენს, რადგან მისი საშუალებით ხორციელდება პაციენტებზე უწყვეტი მეთვალყურეობა მათი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. პირველადი ჯანდაცვის განვითარების აქტუალობა განისაზღვრება საყოველთაო მოცვითა და მრავალფეროვნებით, პირველადი ჯანდაცვის ექიმი ზრუნავს პაციენტის როგორც ფიზიკურ ისე სულიერ და სოციალურ კეთილდღეობაზე, მართავს მის ჯანმრთელობის მდგომარეობას მთელი ცხოვრების განმავლობაში, რაც ხელს უწყობს დაავადების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენასა და სიკვდილიანობის შემცირებას.

კვლევის მიზანია: დადგინდეს პირველადი ჯანდაცვის განვითარებაზე მოქმედი ხელისშემშლელი ფაქტორები, განისაზღვროს პრიორიტეტები პირველადი ჯანდაცვის განვითარებაში და გარკვეულწილად მოხდეს არსებული პრობლემების აღმოფხვრა, ჩატარებულმა კვლევამ უნდა განსაზღვროს მოსახლეობის ინფორმირებულობის დონე პირველადი ჯანდაცვის ხელმისაწვდომი სერვისების შესახებ, რის საფუძველზეც გამოიკვეთება იმ საჭირო ღონისძიებების გატარება რაც მოსახლეობას დაეხმარება ინფორმაციის მიღებაში, სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილი მომსახურების შესახებ.

კვლევის ჰიპოთეზას წარმოადგენს: მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის პირველადი ჯანდაცვის მოდელი განსხვავდება საქართველოს მოდელისაგან, რაც გამოიხატება იმაში რომ მსოფლიოს ქვეყნებში ჯანდაცვის სისტემა თავიანთ ბენეფიციარებს მოუწოდებს აქტიური მონაწილეობა მიიღონ პირველადი ჯანდაცვის რგოლში. საქართველოში მოცემული მოდელი ვერ სარგებლობს პოპულარობით რაც მკვეთრად აისახება მოსახლეობის დაავადებების მაღალი მაჩვენებლით და დაგვიანებული დიაგნოსტიკის საფუძველზე გაზრდილი სამედიცინო დანახარჯებით.

კვლევის ამოცანებია:

1. პირველადი ჯანდაცვის შესახებ სამეცნიერო ლიტერატურის, სტატისტიკური მონაცემების მოძიება, შესწავლა, დამუშავება და ანალიზი.
2. პირველად ჯანდაცვაზე მოქმედი ხელისშემშლელი ფაქტორების დადგენა.
3. მცირე კვლევის ჩატარება
4. კვლევის საფუძველზე დასკვნა რეკომენდაციების მომზადება.

კვლევის მეთოდები: არსებული კვლევის ფარგლებში წარმოდგენილია სამეცნიერო ლიტერატურის, სტატისტიკური მონაცემების მოძიება, შესწავლა, დამუშავება და ანალიზი. კვლევა ჩატარდა რაოდენობრივი კვლევის მეთოდით, გამოკითხვა ჩატარებული იქნა online, სოციალური ქსელის საშუალებით, წინასწარ განსაზღვრული კითხვების საფუძველზე, კითხვარი შედგებოდა 14 კითხვისგან. კვლევის მონაწილეები იყვნენ საქართველოს მოსახლეობა 20-69 წლამდე. მოპოვებული მონაცემები დამუშავდა SPSS-ის პროგრამაში.

დასკვნა: განხილული ლიტერატურიდან და კვლევის შედეგებიდან დადგინდა რომ საქართველოში პირველადი ჯანდაცვა საკმაოდ არაპოპულარულია. მოცემული მდგომარეობა გამოწვეულია ჯანდაცვის სამინისტროს მხრიდან რესურსებისა და პრიორიტეტების არასწორად გადანაწილებით. ნაშრომზე დაყრდნობით თამამად შეგვიძლია ვთქვათ რომ მოსახლეობის უმრავლესობა არ არის ინფორმირებული სახელმწიფო პროგრამების შესახებ, რაც ადამიანებს დაავადების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენასა და მის აღმოფხვრაში ეხმარება, აგრეთვე არ აქვთ ინფორმაცია რა მომსახურებები შეუძლიათ მიიღონ პირველადი ჯანდაცვის დაწესებულებებში.

რეკომენდაციები: აუცილებლად უნდა მოხდეს საზოგადოების ინფორმირებულობა სხვადასხვა საშუალებებით, აგრეთვე პირველადი ჯანდაცვის მომსახურებების გაფართოება, გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა სოფლად მცხოვრები მოსახლეობისთვის და სხვა. აღნიშნული რეკომენდაციების გათვალისწინება ჯანდაცვის სამინისტროს დაეხმარება პირველადი ჯანდაცვის განვითარებაში და ხარჯების მობილიზებაში.

საძიებო სიტყვები: ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამები, პირველადი ჯანდაცვა, ოჯახის ექიმი.

Abstract

Health system This is one of the most important structures for maintaining human health. Its component is primary health care, it helps the population to overcome various chronic or acquired diseases throughout their lives. The development of primary health care is an important issue as it provides ongoing monitoring of patients according to their place of residence. The urgency of the development of primary health care is determined by the universal coverage and diversity, the primary care doctors care for the patient both physically and spiritually and socially, manage his health throughout life, helping to detect the disease at an early stage, and reduce mortality.

The aim of the research is: To identify the factors hindering the development of primary health care, to set priorities for the development of primary health care, and to some extent to eliminate the existing problems, the survey should determine the level of public awareness about affordable primary health care services About.

The research hypothesis is: The model of primary health care in different countries of the world differs from the model of Georgia, which is reflected in the fact that the health care system in countries around the world encourages its beneficiaries to take an active part in the primary health care system. This model is not popular in Georgia, which is reflected in the high rate of diseases in the population and increased medical costs based on late diagnosis.

The research objectives are:

1. Searching, studying, processing, and analyzing scientific literature and statistical data on primary health care.
2. Identify the first barriers to health care.
3. Conduct a small survey
4. Preparation of research-based recommendations.

Research Methods: The existing research presents scientific literature, statistical data retrieval, study, processing, and analysis. The survey was conducted using the method of quantitative

research, the survey was conducted online, via social networks, based on pre-defined questions, the questionnaire consisted of 14 questions. The participants of the study were the population of Georgia aged 20-69. The extracted data were processed in the SPSS program.

Conclusion: From the reviewed literature and research results it was found that primary health care is quite unpopular in Georgia. This situation is caused by the incorrect redistribution of resources and priorities by the Ministry of Health. Based on the paper, we can confidently say that the majority of the population is not informed about state programs that help people detect and eliminate the disease at an early stage, nor do they have information on what services they can receive in primary health care facilities.

Recommendations: It is necessary to inform the public through various means, as well as to expand primary health care services, increase geographical accessibility for the rural population, etc. Following these recommendations will assist the Ministry of Health in developing primary health care and mobilizing costs.

Search Keywords: State Health Programs, Primary Health Care, Family Doctor.